

קופת גמל למטרה אחרת בניהול

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים
ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ

עמיתים קרנות הפנסיה הוותיקות

דוחות כספיים ליום 17 בדצמבר 2017

קופת גמל למטרה אחרת

בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה
שיתופית בע"מ
(בניהול מיוחד)

סקירת הנהלה ליום 31 בדצמבר, 2017

<u>דף</u>	<u>תוכן העניינים</u>
<u>2</u>	<u>מאפיינים כללים של קופת הגמל</u>
<u>4</u>	<u>ניתוח זכויות עמיתים של קופת הגמל</u>
<u>5</u>	<u>מידע אודות דמי ניהול</u>
<u>6</u>	<u>ניתוח מדיניות השקעה</u>
<u>7</u>	<u>ניהול סיכונים</u>
<u>13</u>	<u>דוח המנהל המיוחד וההנהלה בדבר בקרה פנימית</u>

-----

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל

1.1. תאור הקרן

קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד) (להלן: "הקופה") הינה קופת גמל הכוללת, נכון ליום 31.12.2017 את הקרנות הפועלות כענפי משנה לקרן חקלאיים, להלן:

- קרן דמי מחלה והשלמת תאונה
- קרן חגים וביגוד
- קרן חופשה
- קרן הבראה

1.1.1. להלן פירוט הקרנות השונות המרכיבות את הקרן והשינויים במצבן:

קרן דמי מחלה והשלמת תאונה:

המעסיקים מבטחים את עובדיהם בקרן דמי מחלה ע"י תשלום בשיעור של 2.5% מהשכר המבוטח. בעת היות העובד חולה, תשלם קרן דמי מחלה לעובד את שכרו ואף תפריש עבורו דמי גמולים להמשך ביטוחו בקרן הפנסיה. קרן דמי מחלה מעניקה תקופת ביטוח לעמית חולה לתקופה של עד 10 חודשים ותשלום עד 90% משכרו המבוטח. זכויות אלו גבוהות משמעותית מהקבוע בחוק דמי מחלה.

בהתאם לתיקון תקנות מס הכנסה מס' 2 שפורסם ביום 7.7.2003, בהן הוסדרה פעילותן של קופות גמל לדמי מחלה, נקבע כי לא יתאפשר ביטוח של עמיתים חדשים מיום 7.8.2003. עמיתים חדשים של מעביד קיים יוכלו להצטרף לקרן עד ליום 31 ביולי 2004.

לעניין שיעור דמי הגמולים יודגש כי בקרן זו מבוטחת אוכלוסייה חריגה (עובדי המשקם) אשר פוטנציאל מימוש הזכויות בגינם לדמי מחלה גבוה משמעותית ובהתאם גם דמי הגמולים המשולמים בגינם הינם גבוהים משמעותית והם בשיעור 4% ו-6% בהתאם לסיווג המבוטח.

בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי בענף החקלאות הוקמה קרן השלמת תאונה, במסגרת קרן דמי מחלה ושבתמסגרתה מבוטח אשר זכאי לקבל דמי פגיעה בעבודה מאת המוסד לביטוח לאומי יהיה זכאי לקבל השלמה מקרן זו, השלמה בגובה ההפרש שבין 90% משכרו לבין סכום דמי הפגיעה אותם הוא מקבל מהמוסד לביטוח לאומי, המחושבים עפ"י עקרונות החישוב של תקנון קרן דמי מחלה.

קרן חגים וביגוד:

קרן אשר כאמור הוקמה מכוח ההסכם הקיבוצי בענף והמיועדת לתשלום תמורת חגים וביגוד במקום חבות המעסיק בהתאם לסך הצבירה השנתי שיתקבל מהמעסיקים בגין כל מבוטח. החל משנת 2012 הקרן משלמת לעמיתים את הצבירה כוללת תשואה.

קרן חופשה:

קרן חופשה מיועדת לביטוח עובדים המועסקים אצל מעסיק מעל 75 ימים בשנה והיא נועדה לשלם למבוטחיה תמורת חופשה במקום חבות המעסיק בהתאם לסך הצבירה השנתי שיתקבל מהמעסיקים בגין כל מבוטח. החל משנת 2012 הקרן משלמת לעמיתים את הצבירה כוללת תשואה.

קרן חופשה הוקמה כתאגיד סטטוטורי על פי חוק חופשה שנתית התשי"א – 1951 ונוהלה עד שנת 2007 על ידי קרן ביטוח הפנסיה לפועלים חקלאיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ בניהול מיוחד (להלן - "קרן הפנסיה").

ביום 15.01.2017 חתם שר העבודה בהתאם לסמכותו לפי סעיף 24 לחוק חופשה שנתית התשי"א – 1951 על צו לביטול הסמכת הקרן הבלתי פעילה קרן חופשה לעובדים בחקלאות ועל העברת כספי הקרן, העמיתים וכלל הזכויות הכספיות מהקרן למסגרת ענף החופשה בקרן למטרה אחרת - קופת גמל שמספרה 507, המנוהלת על ידי קרן הפנסיה. יתרת הכספים בסך 944 אלפי ש"ח הועברה לקרן בשנת 2017.

קרן הבראה:

קרן אשר נועדה לשלם למבוטחיה את דמי הבראה בהתאם לסכום הצבירה בה במקום חבות המעסיק וזאת מכח הוראות ההסכם הקיבוצי הכללי בענף החקלאות. החל משנת 2012 הקרן משלמת לעמיתים את הצבירה כוללת תשואה.

1.1.2. שם הקופה-

קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד).

1.1.3. סוג הקופה-

קופה למטרה אחרת.

קידוד הקופה-000000000000507-0000-000-570007476.

1.1.4. סוג העמיתים-

עמיתים שכירים.

1.1.5. בעלי המניות בחברה המנהלת-

הקופה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005, שתחילתו ביום 8.11.05 ("חוק קופות הגמל"). סעיף 2 לחוק, קובע כי ניהול קופת גמל ייעשה על ידי חברה מנהלת שניתן לה רישיון ולפי תנאיו.

בחודש ינואר 2008 התקבל תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל, במסגרתו תוקנו הוראות סעיף 7 לחוק קופות הגמל וסעיף 15 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בין היתר הוסרו המגבלות אשר מנעו אפשרות כי החברה המנהלת של קרן הפנסיה תהיה גם החברה המנהלת של קופות הגמל שלה. לפי נוסחם המתוקן של סעיפי החוקים הנ"ל, תאגידי קרנות הפנסיה הוותיקות להן מונה מנהל מיוחד האוחזים ברישיון מבטח, אשר הם 'חברה מנהלת' לפי האמור בסעיף 86(ח) לחוק קופות הגמל, הם גם חברות מנהלות של קופות הגמל שלהם ואין צורך בהקמת חברה מנהלת נפרדת לניהול קופות הגמל.

1.2. מועד הקמת הקרן-

הקרן הוקמה בשנת 1951.

1.3. האם יש לקופה מסלולי השקעה?

אין לקופה מסלולי השקעה.

1.4. האם היו שינויים בשנת הדוח הנובעים ממיזוגים או רכישות?

לא היו שינויים בשנת הדוח הנובעים ממיזוגים או רכישות.

1.5. שיעור ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן-

בהתאם לאישור קופת גמל שניתן לקרן ע"י הממונה על שוק ההון, דמי הגמולים שהקרן רשאית לגבות הינם בהתאם לאמור בהסכמי העבודה הקיבוציים הרלוונטיים והם כדלקמן:

דמי גמולים	ענפי פעולה
2%	קרן חגים
2%	קרן ביגוד
4%, 8.5%	קרן חופשה
3%, 5.5%	הבראה
2.5%, 4% ו-6% (למשקם)	מחלה
0.5%	תאונה

1.6. מסמכי היסוד של הקרן/החברה המנהלת-

ביום 19.10.2017 התקבל אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לשינוי תקנון קופת הגמל למטרה אחרת בניהול "קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ"

2. ניתוח זכויות עמיתים

2.1 יחס נזילות-

מחלה ותאונה- אחר והקרן משלמת לחברים על פי זכאותם לדמי מחלה הנקבעת בהתאם לתקנותיה ועל פי התביעות המוגשות באופן שוטף לא נתן לקבוע את היקף חסכוניות שהבשילו.
קרן חגים ביגוד חופשה והבראה – כל הזכויות ניתנות למשיכה מידית.
 זכויות אלו מהוות 34.43% מזכויות העמיתים של הקרן.

2.2 משך חיים ממוצע של החיסכון-

הקרן משלמת סכומי כסף על פי תביעות תשלום העומדות בתקנות הקרן, לפיכך לא ניתן לקבוע את משך החיים הממוצע בחסכון.

2.3 שינוי במספר חשבונות העמיתים לשנת 2017-

מספר חשבונות עמיתים/מבוטחים				
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	סוג העמיתים המבוטחים
56,751	600	-	57,351	שכירים

2.4 ניתוח זכויות עמיתים –

ליום 31 בדצמבר				חשבונות
2016		2017		
סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	
46,097	1,061	49,022	979	חשבונות פעילים
24,730	56,290	25,355	55,772	חשבונות לא פעילים
70,827	57,351	74,377	56,751	סה"כ
23,697	56,229	24,228	55,704	מתוכם חשבונות לא פעילים ביתרה עד 8,000 ש"ח

3. מידע אודות דמי ניהול

3.1 דמי ניהול לשנת 2017

ליום 31 בדצמבר 2017		
סך נכסים באלפי ש"ח (נטו)	מספר עמיתים	שיעור דמי הניהול
74,377	56,751	2%

3.2 מידע אודות המעסיקים הגדולים בקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה
2%	שיעור דמי ניהול ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
634	מספר עמיתים כולל של חמשת המעסיקים גדולים
1.12%	שיעור חשבונות עמיתים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך העמיתים (באחוזים)

---

4. ניתוח מדיניות השקעה

4.1 מדיניות ההשקעות של הקרן

לקרן אסטרטגיית השקעות ארוכת טווח, שעיקריה השגת תשואה מירבית בהתחשב במאפייני הקופה וברמת הסיכון הנדרשת להשגת תשואה זו.

במסגרת מדיניות זו, גיבשה ועדת השקעות של הקרן מדיניות השקעה פרטנית והקצאת נכסים.

מדיניות ההשקעות לשנת 2017 קבעה כי ההשקעה במניות לא תעלה על 41% מנכסי הקרן, וההשקעה באג"ח קונצרני לא תעלה על 36% מנכסי הקרן.

4.2 ניתוח והסבר

מדיניות ההשקעות של הקרן הינה מדיניות ארוכת טווח, התואמת למאפייני הקרן כמוצר בכלל ומאפייני עמיתי הקרן בפרט.

5. מדיניות ניהול הסיכונים בקופת הגמל

ניהול תיק השקעות הקרן עוסק בהשגת תשואה בהתאם לסיכון שהקופות מוכנות ליטול. במסגרת פעילות זו נחשפת הקרן לסיכונים שונים, בהם: סיכונים שוק, סיכונים אשראי, סיכונים משפטיים, סיכונים תפעוליים שונים וסיכונים חקיקה ורגולציה. תהליך ניהול הסיכונים בעמיתים כולל מיפוי הסיכונים העיקריים, מיפוי הבקורות, כימות החשיפות וטיפול בהן וקביעת מדרג ומארג דיווחים אחר הסיכונים.

מטרת תהליך ניהול הסיכונים הינה לאתר חשיפות קיימות, לייעל תהליכים, למזער סיכונים, תוך עמידה ביעדי הארגון ודרישות הרגולציה.

להלן פירוט הסיכונים העיקריים:

5.1 סיכונים מקרו:

5.1.1 סיכונים נזילות:

א. סיכון נזילות- פער שלילי מצטבר בין תזרים דמי הגמולים המתקבלים ופירעונות הנכסים במועדי תשלום ההתחייבויות.

ב. הקופות לא יצליחו לממש את הנכסים במהירות במועד התשלום במחיר ה"שווי ההוגן".

ניתוח נזילות הקרן -

דוח המראה את נכסי הקרן נטו לפי מועדי פירעון בשנים:

ליום 31 בדצמבר 2017

נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
74,063	נכסים נזילים וסחירים
332	מח"מ של עד שנה
220	מח"מ של מעל שנה
(238)	אחרים
74,377	סך הכל

היחס שבין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין סך היקף הזכויות הניתנים למשיכה הינו 289.2%.

5.1.2 סיכונים פיננסיים:

ניהול תיק ההשקעות מתבצע תוך חתירה להשגת תשואה במסגרת תאבון הסיכון של הקופות, בהתאם לתקנות ההשקעה ומדיניות ועדת ההשקעות.

סיכוני שוק - סיכון לירידה בשווי התיק הנובעת משינויים בשיעור הריבית, בשערי מניות, מחירי האג"ח, שערי מט"ח, אינפלציה וכיו"ב.

סיכוני אשראי - סיכון להפסד כספי כתוצאה מאי עמידה בהתחייבויות של לווים (ירידה באיכות האשראי, חדלות פירעון).

סיכוני נזילות - הסיכון שהקופות יתקשו לקיים מחויבויות לעמיתים במועד וההפסד הצפוי מהצורך במימוש מידי של נכסים העומדים כנגד התחייבויות (כגון: מחיר נמוך ממחיר השוק).

ועדת ההשקעות, בבואה לקבוע את מדיניות ההשקעות ואת תאבון הסיכון, מתייחסת לגורמי סיכון שונים, לתחזיות של מגמות, להתפתחויות אפשריות בשווקים הפיננסיים והריאליים.

לצורך מדידת סיכוני השוק מסתייעים בין היתר במערכת ממוחשבת לביצוע חישובים על בסיס מודל ה--Var Value At Risk ובחינת תרחישי קיצון. ערך ה Var נמדד כשיעור מסך הנכסים בתיק ומחושב אחת לרבעון. תוצאות ניתוח ה Var והתרחישים, יחד עם מדדי סיכון נוספים מדווחים למנהל המיוחד ולועדות ההשקעה אחת לרבעון.

ליום 31 בדצמבר 2017				
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה למטבע חוץ	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה	5.1.2.1 סיכון מדד וסיכון מטבע
אלפי ש"ח				
74,377	22,924	19,712	31,741	סך נכסי הקופה, נטו
(1,883)	(1,803)	(80)	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
72,494	21,121	19,632	31,741	סך הכל

סיכון להפסד כתוצאה מעליה בריבית השוק העלולה להביא לירידה בשווי ההוגן של נכסי החוב.

ליום 31 בדצמבר 2017		5.1.2.2 סיכון ריבית
ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית		
-1%	+1%	
באחוזים		
8.98%	3.02%	תשואת תיק ההשקעות

פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

ליום 31 בדצמבר 2017						פירוט החשיפה לענפי משק
% מסה"כ	סך הכל	בחול"ל	לא סחיר	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
אלפי ש"ח						
100.0	11	-	11	-	-	ענף משק: מסחר ושירותים
100.0	11	-	11	-	-	סך הכל

5.1.3 סיכויי אשראי:

סיכון להפסד נובע כתוצאה מחדלות פירעון של הלווים או מפגיעה באיתנותם הפיננסית. ההשקעות באגרות חוב, שטריו הון ופיקדונות של חברות מדורגות ברובן בדירוג אשראי גבוה. בהתאם לתקנות ההשקעה ולמגבלות ועדת ההשקעות שומרת הקרן על חשיפה מוגבלת למנפיק, לסקטורים ולקבוצת לוויים.

ליום 31 בדצמבר 2017			חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים	
באלפי ש"ח			
24,386	552	23,834	בארץ
24,386	552	23,834	סך הכל נכסי חוב

5.1.3.2 פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

ליום 31 בדצמבר 2017	נכסי חוב בארץ
אלפי ש"ח	דרוג מקומי
22,011	נכסי חוב סחירים בארץ
1,637	אגרות חוב ממשלתיות
186	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: AA ומעלה
23,834	BBB עד A
	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
	נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
405	אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים
59	AA ומעלה
36	BBB עד A
52	נמוך מ-BBB
552	הלוואות לאחרים
24,386	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
1,396	סך הכל נכסי חוב בארץ
	מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי*

* על פי אישור מודל פנימי לדירוג אשראי שקבלה החברה מהממונה על שוק ההון במרס 2014.

5.1.3.3 שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר 2017	נכסי חוב שאינם סחירים לפי דרוג:
באחוזים	
0.63	AA ומעלה
2.44	A
14.95	לא מדורג

5.1.3.4 פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושייכים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017		ענף משק
% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	
1.8	448	בנקים
2.0	496	ביטוח
4.7	1,134	מסחר ושרותים
0.8	186	נדל"ן ובינוי
0.2	59	תעשייה
0.2	52	השקעה ואחזקות
0.0	-	נפט וגז
0.0	-	אחר
90.3	22,011	אג"ח ממשלתי
100.0	24,386	סך הכל

5.1.4 סיכונים גיאוגרפיים

ליום 31 בדצמבר 2017							
סה"כ	השקעות אחרות	קרנות נאמנות	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח							
50,011	2,666	-	23,000	11	2,323	22,011	ישראל
1,753	-	1,753	-	-	-	-	צפון אמריקה
20,156	1,635	-	18,522	-	-	-	אחר
2,456	-	-	2,456	-	-	-	שווקים מתעוררים
74,377	4,301	1,753	43,978	11	2,323	22,011	סך הכל

5.2 סיכונים ענפיים:

סיכוני רגולציה וחקיקה

פעילות קופות הגמל מודרכת ותחומה במערכת של הנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון והוראות דין נוספות, משמע שאין כמעט תחום בפעילותה שאינו מושפע מהן במידה כלשהי.

הקרנות מבצעות מעקב ובקרה שוטפים אחר הצעות החקיקה וההוראות של הגוף הרגולטורי אשר תחת פיקוחו הן נתונות ו/או עלול להשפיע על פעילותן.

5.3 סיכונים מיוחדים:

5.3.1 סיכון משפטי

הסיכון המשפטי, ככל שקיים, הינו בגין תביעות קיימות ותביעות עתידיות שעלולות לחול וחרیגה מהוראות רגולציה. הפחתת סיכונים משפטיים כרוכה בין היתר בהתנהלות המקפידה על אכיפה פנימית של הוראות הרגולציה הרלוונטיות. ההפרשות הנדרשות במידת הצורך באות לידי ביטוי בדוחות הכספיים.

5.3.2 סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו חשיפה להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

כחלק מתהליך סדור של ניהול הסיכונים מעודכנת מפת הסיכונים התפעוליים הארגונית בהסתמך על ניתוח חומרים, דיווחים שוטפים, שיחות עם גורמים רלוונטיים בארגון, דוחות ביקורת וכו', מבוצע תהליך מעקב ובקרה אחר הסיכונים.

בתהליך צמצום החשיפות מטופלים סיכונים ממפת הסיכונים בהתאם לתכניות הפחתה שאושרו בהתאם לתעודף הארגון, מבוצעים תהליכי הפקת לקחים מאירועי כשל ויישום מסקנות וכמו כן סיכונים מטופלים באופן שוטף בחטיבות השונות.

בנוסף, מופעל מערך ביקורת פנימית נרחב המבצע ביקורת תקופתית בהתאם לתכנית עבודה שנתית ורב שנתית. התוכנית נקבעת אחת לשנה בהתייחס לסקר סיכונים שבוצע וכן בהתאם לדרישות החוק וההוראות השונות. היבטים נוספים של סיכונים תפעוליים מטופלים במסגרת יישום הנחיות SOX 404.

5.4 גורמי הסיכון:

השפעת הסיכון			גורם הסיכון	מספר
נמוכה	בינונית	גבוהה		
סיכוני מקרו				
	X		סיכון אשראי	.1
	X		סיכון שוק	.2
	X		סיכון ריבית	2.1
	X		סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין	2.2
X			סיכון מחירי מניות	2.3
		X	סיכון נזילות	.3
סיכונים ענפיים				
	X		סיכון רגולציה וחקיקה	.4
סיכונים מיוחדים				
		X	סיכון תפעולי	.5
		X	סיכון משפטי	.6
		X	מוניטין	.7

דוח המנהל המיוחד וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלת הקופה אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקופה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון למנהל המיוחד ולהנהלה של הקופה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון.

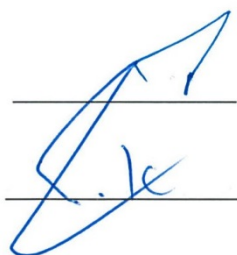
ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים.

בנוסף, ההנהלה נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הקופה העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)".

בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

המנהל המיוחד יואב בן אור

מנהל הכספים אלי לוי

הצהרת המנהל המיוחד

אני יואב בן אור, מצהיר כי:

סקרתי את הדוח השנתי של "קופת גמל למטרה אחרת" בניהול "קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)" (להלן: "הקרן") ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכן-

(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי שאירע אשתקד שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הנוגע לקרן; וכן-

4. אני ואחרים בקרן המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לוועדת המנהלה ולוועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הקרן לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הנוגע לקרן.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יואב בן אור, המנהל המיוחד

19 במרס, 2018

הצהרת מנהל הכספים

אני אלי לוי, מצהיר כי:

סקרתי את הדוח השנתי של "קופת גמל למטרה אחרת" בניהול "קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)" (להלן: "הקרן") ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכן-

(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

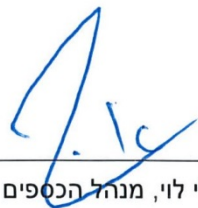
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי שאירע אשתקד שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הנוגע לקרן; וכן-

4. אני ואחרים בקרן המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לוועדת המנהלה ולוועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הקרן לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכן-

(ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הנוגע לקרן.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלי לוי, מנהל הכספים

19 במרס, 2018

קופת גמל למטרה אחרת

בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ
(בניהול מיוחד)

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2017

עמוד	תוכן העניינים
16	<u>דוח רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי</u>
17	<u>דוח רואה החשבון המבקר</u>
18	<u>דוחות על המצב הכספי</u>
19	<u>דוחות הכנסות והוצאות</u>
20	<u>דוחות על השינויים ביתרת הקרן ובזכויות עמיתים</u>
21	<u>ביאורים לדוחות הכספיים</u>

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד) (להלן: "הקופה") ליום 31 בדצמבר, 2017 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO) המנהל המיוחד וההנהלה של הקופה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה, הנכללת בדוח המנהל המיוחד וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- PCAOB Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, אשר אומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפרוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964 (להלן – התקנות) ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הקופה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי שלה ליום 31 בדצמבר, 2017 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוח על המצב הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר, 2017 ו- 2016 ואת תוצאות פעילותה לכל אחת משתי השנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר, 2017 ו- 2016 והדוח שלנו מיום 19 במרס, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסייגת על אותם דוחות כספיים.

דורון זור
בריטמן אלמגור זור ושות'
רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited
תל אביב, 19 במרס, 2018

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת מרג' אבן עמר 9 נצרת, 16100	משרד נתניה Seker - Deloitte ניבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	משרד פתח תקווה Deloitte Analytics הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	משרד אילת המרכז העירוני ת.ד. 56 אילת, 8810402	משרד באר שבע אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	משרד חיפה מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	משרד ירושלים קרית המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396
טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eliat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של קופות גמל למטרה אחרת של קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד)

ביקרנו את המאזנים המוצגים של קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד) (להלן- הקופה) לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות עמיתים הקופה לכל אחת משתי השנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המנהל המיוחד וההנהלה של הקופה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המנהל המיוחד וההנהלה של הקופה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016, את תוצאות פעולותיה ואת השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משתי השנים שהסתיימו באותם תאריכים, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב את הדיווח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2017 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 19 במרס, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

בריטמן אלמגור זיהר ושות'
רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת	משרד נתניה	משרד פתח תקווה	משרד אילת	משרד באר שבע	משרד חיפה	משרד ירושלים
מרג' אבן עזמר 9 נצרת, 16100	Seker - Deloitte גיבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	Deloitte Analytics הטיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	המרכז העירוני ת.ד. 587 אילת, 8810402	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	קרית המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396
טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-ellat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017		
אלפי ש"ח		ביאור	
			רכוש שוטף
4,451	4,496		מזומנים ושווי מזומנים
20	-	3	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות
29,397	23,834	4	נכסי חוב סחירים
896	552	5	נכסי חוב שאינם סחירים
3,934	11	6	מניות
32,533	45,750	7	השקעות אחרות
66,760	70,147		סך כל השקעות פיננסיות
71,231	74,643		סך כל הנכסים
			זכאים ויתרות זכות
404	266	8	
70,827	74,377	13	יתרת הקרן וזכויות עמיתים
71,231	74,643		סך כל ההתחייבויות ויתרת הקרן

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

יחזק סבן
מנהל אגף דיווח

אלי לוי
מנהל חטיבת הכספים

יואב בן אור
המנהל המיוחד

19 במרס, 2018
תאריך אישור
הדוחות הכספיים

דוח הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
			הכנסות (הפסדים)
2	1	3	ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
2	(71)	871	מנכסי חוב סחירים
56	162	94	מנכסי חוב שאינם סחירים
289	(628)	(103)	ממניות
(450)	727	3,373	מהשקעות אחרות
(103)	190	4,235	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
(2)	(1)	(1)	הוצאות אחרות
(103)	190	4,237	סך כל ההכנסות (הפסדים)
			הוצאות
1,461	1,391	1,429	דמי ניהול
129	130	72	הוצאות ישירות
51	55	9	מיסים
1,641	1,576	1,510	סך כל ההוצאות
(1,744)	(1,386)	2,727	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוח על השינויים ביתרת הקרן ובזכויות עמיתים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
<u>73,271</u>	<u>72,085</u>	<u>70,827</u>	יתרת הקרן וזכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה
<u>2,327</u>	<u>2,187</u>	<u>2,077</u>	תקבולים מדמי גמולים
(1,729)	(2,018)	(2,150)	תשלומים לעמיתים
-	-	944	העברת יתרת חופשה כללית לקרן הפנסיה(ראה ביאור 16)
<u>(40)</u>	<u>(41)</u>	<u>(48)</u>	העברות לקרן הפנסיה
<u>(1,744)</u>	<u>(1,386)</u>	<u>2,727</u>	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>72,085</u>	<u>70,827</u>	<u>74,377</u>	יתרת הקרן וזכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ביאור 1: - כללי

א. קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד) (להלן: "הקופה"), מבטחת מעסיקים בגין תשלומי דמי מחלה ופגיעה בעבודה, חגים וביגוד, דמי חופשה והבראה. הכל בכפוף לתקנות ולאישור קופת גמל למטרה אחרת. כל הגביה הינה ממעסיקים. החל מיום 1 ביולי 2004 נסגרה הקופה בפני עובדים חדשים.

ב. בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן-חוק הפיקוח) מונה למבטחים בחודש יולי 2003 מנהל מיוחד.

מכוח סעיפים 78 ה' ו-70 (ב) לחוק הפיקוח מוקנים למנהל המיוחד "כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים במבטח, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו".
כמתחייב מהוראות חוק הפיקוח, החל תהליך איחוד תפעולי של קרנות הפנסיה בהסדר. מטרת התהליך להביא להתייעלות תוך שיפור ואיחוד תהליכים מרכזיים בקרנות.

מינוי מנהל מיוחד לכלל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, מבטא את מגמת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון להדק את שיתוף הפעולה והאחדת פעילויות התפעול השוטפות של כל הקרנות שבהסדר, מתוך כוונה להביא להתייעלות תוך שיפור ואיחוד תהליכים מרכזיים בקרנות.

ג. הקופה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, שתחילתו ביום 8.11.05 ("חוק קופות הגמל"). סעיף 2 לחוק, קובע כי ניהול קופת גמל ייעשה על ידי חברה מנהלת שניתן לה רישיון ולפי תנאיו.

בחודש ינואר 2008 התקבל תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל, במסגרתו תוקנו הוראות סעיף 7 לחוק קופות הגמל וסעיף 15 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בין היתר הוסרו המגבלות אשר מנעו אפשרות כי החברה המנהלת של קרן הפנסיה תהיה גם החברה המנהלת של קופות הגמל שלה. לפי נוסחם המתוקן של סעיפי החוקים הנ"ל, תאגיד קרנות הפנסיה הוותיקות להן מונה מנהל מיוחד האוחזים ברישיון מבטח, אשר הם 'חברה מנהלת' לפי האמור בסעיף 86(ח) לחוק קופות הגמל, הם גם חברות מנהלות של קופות הגמל שלהם ואין צורך בהקמת חברה מנהלת נפרדת לניהול קופות הגמל.

ד. הגדרות בדוחות כספיים אלה:

- הקרן או הקופה** - קופת גמל למטרה אחרת בניהול קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מנהל מיוחד).
- קרן חקלאיים** - קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ (בניהול מיוחד).
- צדדים קשורים** - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 לענין השקעות משקיע מוסד.
- בעלי עניין** - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ובסעיף 5.10.2, פרק 4, שער 5 לחוזר המאוחד.
- מדד** - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- רשות שוק ההון** - רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- הממונה** - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- תקנות מס הכנסה** - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

ביאור 2 - המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים:

- א. **בסיס הדיווח** - הדוחות הכספיים נערכו על בסיס מצטבר, למעט דמי גמולים ותשלומים המדווחים על בסיס מזומן, במועד התקבול או התשלום.
- ב. **מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים** - הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי, אשר נקבעו בהוראות הממונה ובתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים.
- ג. **מדיניות חשבונאית עקבית** - מדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ב. אומדנים:

בעריכת דוחות כספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים ההנהלה נדרשת להשתמש באומדנים ובהערכות האומדנים וההערכות משפיעים על הנתונים המדווחים בדבר נכסים והתחייבויות וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

הערכת נכסי הקופה:

1. **קביעת שווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים** - השווי הוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, הנמדדים בשווי הוגן ומחושב על פי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
2. **מזומנים ושווי מזומנים** - כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד ו/או בשימוש מידי.
3. **השקעות סחירות** - נמדדות לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי הוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח.
4. **מניות לא סחירות** - בהתאם להערכת שווי לתום שנת הדיווח.
5. **חוזים עתידיים** - משוערכים על-פי הנוסחה שנקבעה על-ידי רשות שוק ההון שלוקחת בחשבון בין היתר, את שיעורי הריבית האפקטיבית להיוון ואת הזמן הנותר עד פקיעת החוזה בשינויים המתאימים. היתרה נטו, בחובה או בזכות הנובעת מעודף נכסים על התחייבויות או העודף של התחייבויות העתידיות של הנכסים העתידיים של כל עסקה מוצגת בסעיף השקעות אחרות וזכאים ויתרות זכות, בהתאמה.
6. **מוצרים מובנים** - לפי השער לתום שנת הדיווח המתפרסם על ידי חברה מצטטת בארה"ב.

ביאור 2 - המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. שערי החליפין וההצמדה

1. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
2. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.
3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר של ארה"ב ועל שיעורי השינויים שחלו בהם:

שער החליפין היציג של הדולר – בש"ח	המדד בגין חודש נובמבר בנקודות* (%)	ליום
3.467	221.3	31.12.2017
3.845	220.7	31.12.2016
3.902	221.3	31.12.2015
%	%	שיעורי השינוי בשנת
(9.83)	0.30	2017
(1.46)	(0.30)	2016
0.33	(0.90)	2015

(* המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.)

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
20	-	ריבית ודיבידנד לקבל
20	-	סך הכל חייבים ויתרות חובה

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
24,017	22,011	אגרות חוב ממשלתיות
5,380	1,823	אגרות חוב קונצרניות שאינם ניתנים להמרה
29,397	23,834	סך הכל נכסי חוב סחירים

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
701	500	אגרות חוב קונצרניות: שאינן ניתנות להמרה
195	52	הלוואות לאחרים
896	552	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
3,924	-	מניות סחירות
10	11	מניות לא סחירות
3,934	11	סך הכל מניות

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 7 - השקעות אחרות

ליום 31 בדצמבר		הרכב:	א.
2016	2017		
אלפי ש"ח			
31,510	43,978	<u>השקעות אחרות סחירות</u>	
976	1,753	תעודות סל	
32,486	45,731	קרנות נאמנות	
36	19	<u>השקעות אחרות שאינן סחירות</u>	
11	-	מכשירים נגזרים	
47	19	מוצרים מובנים	
<u>32,533</u>	<u>45,750</u>	סך הכל השקעות אחרות	

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר		מטבע זר	ב.
2016	2017		
אלפי ש"ח			
(2,415)	(1,803)	מטבע זר	
(120)	(80)	ריבית	
<u>(2,535)</u>	<u>(1,883)</u>		

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		מוסדות	א.
2016	2017		
אלפי ש"ח			
24	16	התחייבויות בגין נגזרים	
212	80	מעסיקים	
168	170		
<u>404</u>	<u>266</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות	

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 9 - דמי ניהול

א. פירוט דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
1,461	1,391	1,429

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעור דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
%		
2.0	2.0	2.0
2.0	2.0	2.0

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

ביאור 10 - הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017	2015	2016	2017
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת			אלפי ש"ח		
0.06%	0.06%	0.01%	46	40	10
0.03%	0.05%	0.03%	27	38	19
-	-	-	-	-	-
0.07%	0.07%	0.06%	55	51	42
-	-	-	1	1	1
0.16%	0.18%	0.10%	129	130	72

עמלות ניהול חיצוני:

בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל

סך הכל עמלות ניהול השקעות

ביאור 11 - תשואת הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל-5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו				
	2013	2014	2015	2016	2017
באחוזים	באחוזים				
3.53	6.93	5.50	(0.37)	(0.01)	5.84
	תשואת הקרן				

ביאור 12 - יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			עסקאות עם צדדים קשורים
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
1,461	1,391	1,429	דמי ניהול לקרן הפנסיה לעמיתים ותיקים לפועלים חקלאים

ביאור 13 - יתרת הקרן ובזכויות עמיתים

יתרת זכויות העמיתים בקרן ההבראה, קרן חגים וביגוד וקרן דמי חופשה ליום 31 בדצמבר 2017 הועמדה בהתאם לזכויות העמיתים במסד הנתונים הממוחשב של הקרן ליום 31/12/2017.

בכוונת קרן חקלאים להמשיך בפעולות הטיפול אשר החלו בשנים קודמות.

ליום 31 בדצמבר		יתרת הקרן ובזכויות עמיתים
2016	2017	
אלפי ש"ח		
45,828	48,768	קרן מחלה ותאונה
6,154	6,306	קרן חגים וביגוד
8,690	8,945	קרן דמי חופשה
10,155	10,358	קרן הבראה
70,827	74,377	

ביאור 14 - מסים

- א. הקופה אושרה לצורכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2018.
ב. הכנסות הקופה אינן חייבות במס הכנסה, למעט דיבידנד וריבית שהתקבל מחו"ל בגין ניירות ערך זרים.

ג. הרכב הוצאות המס:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	
55	9

מס שנוכה במקור בחו"ל בגין ניירות ערך זרים

ביאור 15 - סיכונים

הנכסים הפיננסיים (אגרות החוב, פקדונות והלוואות) חשופים לסיכונים ריבית, שכן תנודות בשערי הריבית בשוק הכספים עשויות להשפיע על שוים.
כמו כן חשופים נכסים אלו לסיכון אשראי באם מקבלי האשראי לא יעמדו בתשלומים על פי התחייבויותיהם. ניירות הערך הסחירים חשופים לסיכונים השוק.

ביאור 16 - אירועים במהלך שנת הדוח

קרן חופשה הוקמה כתאגיד סטטוטורי על פי חוק חופשה שנתית התשי"א – 1951 ונוהלה עד שנת 2007 על ידי קרן ביטוח הפנסיה לפועלים חקלאיים בלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ בניהול מיוחד (להלן - "קרן הפנסיה").

ביום 15.01.2017 חתם שר העבודה בהתאם לסמכותו לפי סעיף 24 לחוק חופשה שנתית התשי"א – 1951 על צו לביטול הסמכת הקרן הבלתי פעילה קרן חופשה לעובדים בחקלאות ועל העברת כספי הקרן, העמיתים וכלל הזכויות הכספיות מהקרן למסגרת ענף החופשה בקרן למטרה אחרת - קופת גמל שמספרה 507, המנוהלת על ידי קרן הפנסיה.
יתרת הכספים בסך 944 אלפי ש"ח הועברה לקרן בשנת 2017.